

BUGU

Dil ve Eğitim Dergisi

BUGU
Journal of Language and Education
5/4, 406-409

TÜRKİYE

www.bugudergisi.com

E-ISSN: 2717-8137

Değerlendirme Makalesi

Makale Geliş Tarihi: 19.11.2024

Makale Kabul Tarihi: 05.12.2024

Can, T. (2024). Dil ve kültür (araştırmalar - incelemeler) adlı eser üzerine. *BUGU Dil ve Eğitim Dergisi*, 5(4), 406-409. <http://dx.doi.org/10.46321/bugu.1170>

DİL VE KÜLTÜR (ARAŞTIRMALAR - İNCELEMELER) ADLI ESER ÜZERİNE ON THE WORK TITLED DİL VE KÜLTÜR (ARAŞTIRMALAR - İNCELEMELER)

YL Öğrencisi Tuba CAN

Artvin Çoruh Üniversitesi tuba.can3636@gmail.com ORCID

Dil, insanlar arasında iletişimi sağlayan aynı zamanda da bilgiyi aktaran canlı bir varlıktır. Bilgi ve düşüncelerin aktarımında dil bir araçtır. Dil, toplumun çeşitli özelliklerini yansıtmalarının yanı sıra insanın dış dünyayla iletişimini sağlamaktadır. Bu yönüyle dil kültürü taşıma ve aktarmada da büyük görevler üstlenmektedir.

Kültür, toplumun geçmişten günümüze içinde bulundurduğu değerlerin bütünüdür. Kültür, bireyi ve toplumu şekillendiren araçtır. Kültür; bir toplumun yaşayış biçimini, sanatını, müziğini, gelenek ve göreneklerini, aile yapısını, mimarisini ve inanç sistemleri dâhil olmak üzere birçok boyutu içinde barındırmaktadır. Yaşanılan kültürü nesillere aktarmak iletişime sağlanır. Bu doğrultuda kültür ve dil birbirinden ayrı düşünülemez.

Dil, kültürü aktarır ve bu aktarımı sağlarken de canlılığını korur ve değişir. Kültür ve dil birbirlerinin sınırları içinde şekillenmektedir. Yaşamakta olan kültür bize aynı zamanda dilin söz varlığını ve durumunu bildirmektedir. Kültür, ne kadar zenginse dil de o kadar zenginlik göstermektedir. Dil ve kültür toplumunun kodlarını içinde barındırır. Dil de bu kodları gerek sözlü gerekse de yazılı olarak aktarmaktadır. Toplumun ve bireyin sürekliliği ve iletişimi hem kültür hem de dil ile sağlanmaktadır. Geçmişten günümüze bakıldığında dil ve kültür bize toplumu yansıtan ve bilgiyi sunan bir bütündür. Dil ve kültür insanın devamlılığını sağlayan önemli bir araçtır. İnsanların geçmişten devraldığı bu iki miras toplumun yapı taşı oluşturmaktadır.

Dil ve kültürün ilişkisini ve önemini bu bağlamda yansıtan eserlere 2024 yılının Kasım ayında bir yenisi daha eklendi. Prof. Dr. Cengiz ALYILMAZ, Prof. Dr. Semra ALYILMAZ ve Doç. Dr. Onur ER'in editörlüklerinde bilim dünyasına kazandırılan bu yeni eser *Dil ve Kültür (Araştırmalar- İncelemeler)* adını taşımaktadır. Kitabın dizgisi Prof. Dr. Cengiz ALYILMAZ tarafından yapılmıştır. Kitabın sayfa tasarımı ve kapak tasarımı Valeh Hacılar Uluslararası Bilimsel ve Kültürel Araştırmalar Vakfı tarafından verilen Türk Dünyası Hizmet Ödülü sahibi Öğr. Gör. Mehmet Fatih KILIÇ tarafından hazırlanmıştır. Kitabın düzelteleri Doç. Dr. İsmail ÇOBAN ve Dr. Öğr. Gör. Nazmi ŞEN tarafından gerçekleştirilmiştir. *Dil ve Kültür (Araştırmalar ve İncelemeler)* adlı eser, Duvar Yayınları tarafından e-kitap olarak yayımlanmıştır. Aşağıdaki bağlantı adresinden kitaba erişmek mümkündür:

https://www.duvar yayinlari.com/Webkontrol/IcerikYonetimi/Dosyalar/dil-ve-kultur-yayin_icerik_g4259_OH7Hl3Uq.pdf

BUGU Dil ve Eğitim Dergisi, 5(4), 2024, 406-409, TÜRKİYE

Kitabın kapak tasarımında, büyük bir Türk dünyası birikiminden oluştuğu bilinen Prof. Dr. Cengiz ALYILMAZ Arşivi'nde yer alan bir kamin kamlama anını betimleyen tablonun görüntüsü yer almaktadır. Söz konusu görüntüden hareketle eşsiz renk uyumları ve yazı tipi tercihleri ile Öğr. Gör. Mehmet Fatih KILIÇ tarafından kitabın kapak tasarımı gerçekleştirilmiştir. Kitabın kapağında kültür kelimesindeki “ü” harflerinin gösteriminde tek noktalı kullanımın tercih edilmesinin eski Türk dili yadigârlarındaki “nt” / ☉ harf gösterimine bir gönderme olduğunu belirtmek gerekir. Birçok farklı gösterimi olan “nt” için tek noktalı bir kullanımın tercih edildiği de bilinmektedir. Bu harfin tek başına “ant” olarak okunup anlamlandırılabilceği de bilinmektedir. Türk yazısının geçmiş kullanımını bilen aydınlar tarafından bu tasarımın bu şekilde anlamlandırılacağına şüphe bulunmamaktadır. Kitabın kapağını aşağıdaki şekliyle dikkate sunmak mümkündür:

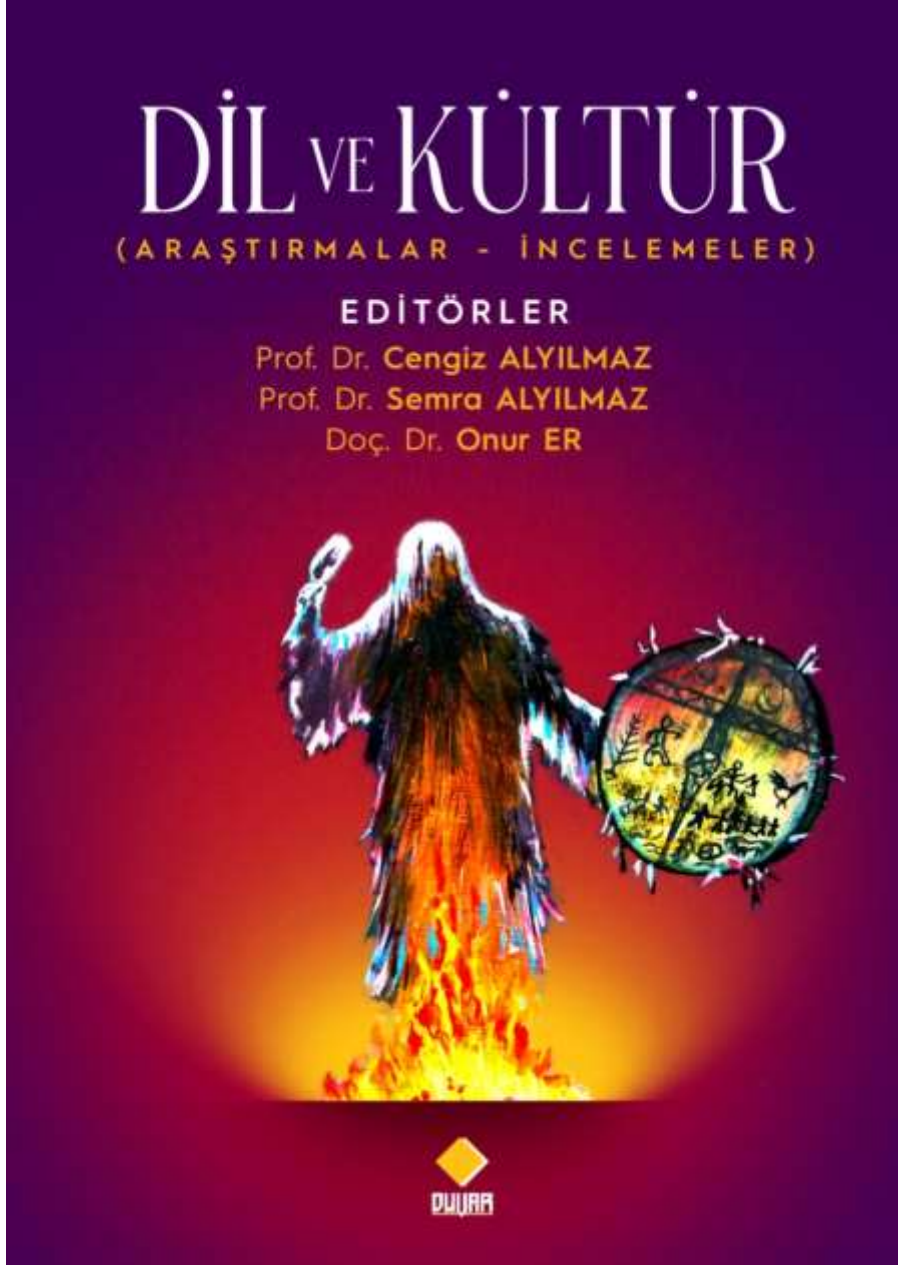

Foto 1: Dil ve Kültür (Araştırmalar - İncelemeler) adlı eserin kapak görüntüsü
(Görsel: Cengiz ALYILMAZ Arşivi; Kapak tasarımı: Mehmet Fatih KILIÇ)

Dokuz bölümden oluşan kitabın içeriğini yazarları, bölüm adı ve sayfa numaraları ile aşağıdaki gibi dikkatlere sunmak mümkündür:

I. Bölüm: Prof. Dr. Cengiz ALYILMAZ – “Petrogliflerden Semahlara ve Semalara Farklı Bir Bakış” s. 1-70;

II. Bölüm: Prof. Dr. Semra ALYILMAZ - Prof. Dr. Cengiz ALYILMAZ – “Kadın Araştırmacıların Alan Araştırmalarında Karşılaştıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri” s. 71-80;

III. Bölüm: Öğr. Gör. İsmail EMİRŞAH – “Orhun Yazıtları ile Mustafa Kemal Atatürk’ün Nutuk Adlı Eserinin Dil ve Kültür Bağlamında Metinlerarasılık Açısından Değerlendirilmesi” s. 81-93;

IV. Bölüm: Ümmü Gülsüm SUYER – “Suci Yazıtı’nda Dil ve Kültür” s. 95-113;

V. Bölüm: Simge BİLBAY – “Eski Uygur Türkçesi Dönemi Şairlerinden Aprin Çor Tigin’in “Amrak” Başlıklı Şiiri Üzerine” s. 115-126;

VI. Bölüm: Edanur AYAR – “Kuanşi İm Puser’da Sıfatlar” s. 127-137;

VII. Bölüm: Bahar ARGUZ – “Bursa Emir Sultan Mezarlığı’na Epigrafik Açından Bir Bakış” s. 139-157;

VIII. Bölüm: Doç. Dr. İsmail ÇOBAN – “Âşık Yaşar Reyhani’nin “İşte, Dadaş, Bu Demektir” Başlıklı Şiirine Kültürel Değerler Açısından Bir Bakış” s. 159-170;

IX. Bölüm: Melike ÇELİK - Doç. Dr. Faruk POLATCAN – “Ortaokul Öğrencilerinin Elektronik ve Basılı Kitap Okuma Tercihlerinin İncelenmesi” s. 171-182.

Kitabın içeriği hakkında editörlerden Prof. Dr. Cengiz ALYILMAZ “Sunuş” bölümünde şu ifadeleri dile getirmektedir:

...

Deneyimli bilim insanlarının öğrencileriyle birlikte hazırladıkları dokuz bölümden oluşan bu kitabın ilk bölümünde farklı coğrafyalardaki petrogliflerden hareketle Türklerin yaşayış ve inanış sistemi içinde ayrı yere ve öneme sahip olan “semahlar”ın ve “semalar”ın kökeni hakkında ilgi çekici bilgiler verilmektedir.

Kitabın ikinci bölümü “Kadın Araştırmacıların Alan Araştırmalarında Karşılaştıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri” başlığını taşımakta ve bilimsel - akademik çalışmalarda bugüne kadar göz ardı edilen bir konu bütün ayrıntılarıyla dikkatlere sunulmaktadır.

Kitabın III. bölümü “Orhun Yazıtları ile Mustafa Kemal Atatürk’ün Nutuk Adlı Eserinin Dil ve Kültür Bağlamında Metinlerarasılık Açısından Değerlendirilmesi”; IV. bölümü “Suci Yazıtı’nda Dil ve Kültür”; V. bölümü “Eski Uygur Türkçesi Dönemi Şairlerinden Aprin Çor Tigin’in Amrak Başlıklı Şiiri Üzerine”; VI. bölümü “Kuanşi İm Puser’da Sıfatlar” başlıklarını taşıyan yazılardan oluşmaktadır. Genelde Eski Türkçe Dönemi ile ilgili olan bu yazılarla Türk dilinin eskiliğine, köklülüğüne, gelişmişliğine ve zenginliğine dikkat çekilmek istenmiştir.

Kitabın yazıt bilimi ile ilgili olan VII. bölümü, “Bursa Emir Sultan Mezarlığı’na Epigrafik Açından Bir Bakış” başlığını taşımaktadır.

Kitabın VIII. bölümü, “Âşık Yaşar Reyhani’nin “İşte, Dadaş, Bu Demektir” Başlıklı Şiirine Kültürel Değerler Açısından Bir Bakış”; IX. bölümü ise “Ortaokul

Öğrencilerinin Elektronik ve Basılı Kitap Okuma Tercihlerinin İncelenmesi” başlığını taşıyan Türkçe eğitimi ile ilgili yazılardan oluşmaktadır.

Kitapta yer alan Türk diliyle, Türk kültürüyle, yazıt bilimiyle ve Türkçe eğitimiyle ilgili yazıların konunun uzmanlarına ve ilgililerine yararlı olması, eksiklerin ve hataların hoşgörüyle karşılanması en büyük dileğimizdir (s. iii).

Dil ve Kültür (Araştırmalar - İncelemeler) adlı eserin okuyucu ile buluşmasında emeği geçenleri, editörleri, yazarları ve Duvar Yayınları’nı kutlar; çalışmanın yenilerine vesile olmasını dilerim.

Kaynaklar

Alyılmaz, C., Alyılmaz, S. ve Er, O. (ed.) (2024). *Dil ve kültür (araştırmalar - incelemeler)*. İzmir: Duvar Yayınları.

<https://www.duvaryayinlari.com/>

